

BETÆNKNING**Afgivet af Finans og Skatteudvalget
vedrørende
(EM2015/120)**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte ændringsforslag til Landstingslov nr. 6 af 5. december 2008 om Grønlands Råstoffond, således at det kun vil være muligt at benytte afkastet af den i fonden opsparede formue.

(Medlem af Inatsisartut Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

og

(EM2015/121)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte ændringsforslag til Landstingslov nr. 6 af 5. december 2008 om Grønlands Råstoffond, således at fonden først igangsættes efter at Inatsisartut for 2. år i træk godkender et landskasseregnskab, hvori råstofindtægterne i regnskabsåret udgør mere end 10 millioner kroner. Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar året efter, eller på et tidligere tidspunkt efter Naalakkersuisuts bestemmelse. Det nævnte beløb på 10 millioner reguleres i overensstemmelse med stigningen i det generelle pris - og lønindeks på Inatsisartuts finanslov det gældende år.

(Medlem af Inatsisartut Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

og

(EM2015/122)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest ved FM2016 pålægges at fremsætte ændringsforslag til Landstingslov nr. 6 af 5. december 2008 om Grønlands Råstoffond således at Landstingslov om Grønlands Råstoffonds definition af råstofindtægter afsondres fra Selvstyrelovens definitioner af råstofindtægter. Ændringsforslaget bør formuleres således, at det sikres at fysiske aktiver som eksempelvis oliespildsbekæmpelsesudstyr, bygninger eller andre anlæg og udstyr ikke medregnes som en råstofindtægt i Grønlands Råstoffonds indtægtsdefinition.

(Medlem af Inatsisartut Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

Afgivet til forslagernes 2. behandling

Finans og Skatteudvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Jens Immanuelson (Siumut) formand

Inatsisartutmedlem Steen Lyng (Atassut) næstformand

Inatsisartutmedlem Jess Svane (Siumut)

Inatsisartutmedlem Tillie Martinussen (Demokraterne)

Inatsisartutmedlem Naaja H. Nathanielsen (Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartutmedlem Sara Olsvig (Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartutmedlem Peter Olsen (Inuit Ataqatigiit)

Udvalget har efter 1. behandlingen på FM15 gennemgået forslagene.

1. Forslagenes indhold og formål

1.1 (EM2015/120)

Forslagsstiller begrunder sit forslag med sit ønske om, at få etableret et klart regelsæt i loven, således at det grønlandske samfund ikke kommer i en situation, hvor man står med store råstofindtægter og et uklart regelsæt for disse råstofindtægters anvendelse. Forslagsstilleren henviser til den rapport Økonomisk Råd fremkom med I efteråret 2012, hvori det anføres, at dette medfører en betydelig risiko for fejlallokering af midlerne. Forslagsstilleren ønsker derfor, at lovgivningen strammes op og tilnærmer sig den lovgivning, der ligger bag den norske oliefond.

1.2 (EM2015/121)

Forslagsstiller begrunder sit forslag med sit ønske om, at følge op på daværende erhvervsudvalgs politiske intention og ønske i udvalgets betænkning vedrørende EM/2012/52. Punktet blev ikke færdigbehandlet inden udskrivelse af valg. Forslagsstilleren ønsker derfor, at Råstoffonden først igangsættes efter at Inatsisartut for 2. år i træk godkender et landskasseregnskab, hvori råstofindtægterne i regnskabsåret udgør mere end 10 millioner kroner.

1.3 (EM2015/122)

Forslagsstilleren tror ikke at det var de daværende lovgiveres intention, at råstoffonden skulle igangsættes på baggrund af modtagelse af fysiske aktiver, såsom en sportshal eller oliespildsbekæmpelsesudstyr. Efter forslagsstillerens mening giver sådanne aktiver ingen økonomisk afkast ej heller investeres. Desuden vil aktivernes værdi typisk falde over tid, og vil typisk medføre omkostninger for alene at holde brugsværdien intakt.

Beslutningsforslaget har derfor til hensigt, at ændre indtægtsdefinitionen for Grønlands Råstoffond, således at fysiske aktiver ikke længere indgår som en indtægt.

2. Udvalgets behandling af forslagene

2.1 (EM2015/120)

Finans- og Skatteudvalget bemærker indledningsvist, at der fra Naalakkersuisuts side rejses reservationer i forhold til at realisere forslaget. Udvalget bemærker særligt at Naalakkersuisut hæfter sig ved følgende problemstilling i forhold til realisering af nærværende beslutningsforslag:

”Det fremgår af § 7, stk. 2 i loven om råstoffonden, at der ikke kan ske udbetaling fra fonden, før det tidspunkt hvor råstofindtægterne er så store, at det medfører en efterfølgende reduktion af bloktilskuddet. Det fremgår ligeledes af bemærkningerne til § 7, stk. 2, at formålet hermed er at sikre, at reduktioner af statens bloktilskud så vidt som muligt kan opvejes af udbetalinger af samme størrelsesorden fra fonden. Dette uanset størrelsen af afkastet.”¹

Fonden tjener i realiteten to hovedformål. For det første at modvirke, at den nuværende generation fristes til kortsigtet at formøble eventuelle gevinster på råstofområdet. For det andet at modvirke reduktioner i bloktilskuddet, hvis Grønlands råstofindtægter en dag bliver så store, at de medfører en reduktion i bloktilskuddet. Det kan diskuteres om en mere restriktiv model for udbetalinger fra fonden, som der her foreslås, er et fyldestgørende svar på den problemstilling. Økonomisk Råd har omkring regelsættet for anvendelse af midler fra råstoffonden påpeget følgende:

”Vurderet i forhold til andre Råstoffonde har den grønlandske råstoffond ret brede og upræcist definerede rammer for anvendelse af midlerne. Dette indebærer en betydelig risiko for fejlallokering af midlerne. Det anbefales, at der formuleres mere præcise og klare regler for anvendelse af midlerne i Råstoffonden, særligt i forhold til en anvendelse, der ligger ud over et forventeligt gennemsnitligt niveau for det reale afkast.”²

Uanset om nærværende beslutningsforslag realiseres eller ej, henstår stadig den problemstilling, som Økonomisk råd har påpeget, at Råstoffonden har brede og upræcise

¹ http://intra.ina.gl/dvd/EM2015/pdf/media/2636719/pkt120_121_122_fm2015_bf33_raastoffond_sn_1beh_dk.pdf

² <http://intra.ina.gl/media/16806/Økonomisk%20Råds%20rapport%202012.pdf>

rammer for udbetalinger fra fonden. Udvalget noterer sig, at Naalakkersuisut i sit svarnotat udtrykker den samme erkendelse, som Økonomisk Råd har givet til kende angående denne problemstilling. Udvalget finder Naalakkersuisuts synspunkt herom positivt.

Finans- og Skatteudvalget har noteret sig Naalakkersuisut planer om at fremsætte et ændringsforslag til EM16, der vil opstramme og præcisere de bestemmelser, der regulerer udbetalinger fra fonden.

”Samtidig kan jeg tilkendegive, at Naalakkersuisut forventer at fremsætte et ændringsforslag til efterårssamlingen i 2016, med forslag til en skærpelse af reglerne for, hvor store beløb der kan trækkes ud af fonden, samt forslag til en mere fleksibel politik for fondens porteføljeinvesteringer og administration.”³

Finans- og Skatteudvalget skal i den sammenhæng anbefale, at Naalakkersuisut blandt andet konsulterer Økonomisk råd for at sikre, at der om muligt kan formuleres en passende balance i mellem fleksible udbetalings og investeringsmuligheder fra fonden og en langsigtet finanspolitisk holdbarhed. Fondens regelgrundlag bør også i et passende omfang inddrage hensynet til at kommende generationer også sikres en fair andel af afkastet af de værdier, der findes i den grønlandske undergrund. Afslutningsvis er det udvalgets forventning, at Naalakkersuisuts intention om at fremlægge et ændringsforslag til EM2016 ikke forhales. Dette ikke mindst set i lyset af flere råstofprojekter nu er i moden fase, hvor der inden for en nærmere tidsperiode kan forudses løbende råstofindtægter.

2.2 (EM2015/121)

Udvalget skal henvise til ovennævnte betænkning vedr. EM2012/52, hvori hele baggrunden for nærværende forslag er grundigt belyst. Betænkningen kan findes på nærværende link⁴. Det daværende Erhvervsudvalg fremsatte i enighed et ændringsforslag til Råstoffondloven, som stort set næsten var identisk med nærværende beslutningsforslag. Skatte- og Finansudvalget finder, i lighed med det daværende Erhvervsudvalg, at det er vigtigt at Råstoffonden ikke opstartes på baggrund af en mulig engangs indtægt på råstofområdet i et givent år. Der bør være kontinuitet i råstofindtægterne før fonden igangsættes.

Udvalget noterer sig, at Naalakkersuisut indstiller nærværende forslag til vedtagelse. Udvalget kan derudover konstatere, at Naalakkersuisut har fremsat et ændringsforslag til råstoffondsloven (EM 2015/119), der afspejler nærværende beslutningsforslags materielle indhold.

³

http://intra.ina.gl/dvd/EM2015/pdf/media/2636719/pkt120_121_122_fm2015_bf33_raastoffond_sn_1beh_dk.pdf

⁴

http://www.ina.gl/media/655650/pkt52_em2012_fm12_raastoffond_rettblad_bet_2beh_dk.pdf

2.3 (EM2015/122)

Finans- og Skatteudvalget noterer sig at Naalakkersuisut har til hensigt at fremsætte et ændringsforslag til forårssamlingen i 2016 om opgørelse af fysiske aktiver i forhold til råstoffonden.

Udvalget anser det for afgørende, at der kommer en passende afklaring på denne problemstilling. Dette ikke mindst affødt af den daværende problemstilling, hvor en modtagelse af oliespildsudstyr fra Cairn Energy i 2012, grundet råstoffondens regelgrundlag, kunne medføre opstart af fonden. Erhvervsudvalget udtrykte sig blandt andet således om den problemstilling i sin betænkning (EM12/52):

"Derudover mener Udvalget, at der er behov for at ændre i den indtægtsdefinition, der anvendes i råstoffonden. Udvalget ser ingen grund til at indtægtsdefinitionen i råstoffonden er identisk med den der anvendes i råstofloven. Indtægtsdefinitionen i råstofloven er bundet op på aftalen med den danske stat beskrevet i Selvstyreloven. Men Inatsisartut kan uden hindringer selv træffe beslutninger omkring råstoffonden."

og

"Udvalget finder på den baggrund, at det alene må være kontante (råstof-)indtægter, som tæller med i fh.t. fondets kapital. Erhvervsudvalget har tilkendegivet dette synspunkt i sine foromtaltte spørgsmål af 11. maj 2012 til Naalakkersuisut. Naalakkersuisut anfører i sin besvarelse af spørgsmål 1 af 15. maj 2012, at man også skal være opmærksom på f.eks. uddannelsespuljer eller puljer til samfundsmæssig bæredygtighed eller lignende, som råstofselskaber finansierer som en ydelse til Grønland. Sådanne bør ej heller ikke indgå i indtægtsdefinitionen. Dette forekommer meningsfyldt."⁵

Finans- og Skatteudvalget tager det daværende Erhvervsudvalgs bemærkninger til efterretning. Finans- og Skatteudvalget behandlede på EM13 dagsordenspunkt 85, der var enslydende med nærværende forslag. Det daværende Finans- og Skatteudvalg indstillede punktet til vedtagelse. Naalakkersuisut udarbejdede på denne baggrund et ændringsforslag til behandling under forårssamlingen i 2014. Et ændringsforslag, der indeholdt både forslag om ændrede ikrafttrædelsesbestemmelser, og at fysiske aktiver ikke skal medregnes i den indtægtsdefinition, der er gældende for Råstoffonden. Ændringsforslaget blev 1. behandlet på forårssamlingen i 2014, mens 2. og 3. behandlingen blev udskudt til efterårssamlingen i 2014.

⁵ http://intra.ina.gl/media/655650/pkt52_em2012_fm12_raastoffond_rettblad_bet_2beh_dk.pdf

Under 1. behandlingen af forslaget i foråret 2014 indstillede et flertal i Inatsisartut forslaget til forkastelse. Grundet udskrivelse af valget bortfaldt forslaget.

Finans- og Skatteudvalget finder det som nævnt magtpåbyggende, at der kommer den nødvendige definatoriske klarhed over denne problemstilling. Udvalget skal derfor opfordre Naalakkersuisut til meget nøje at overveje, hvilke fremtidige indtægtskriterier, der skal gælde for råstoffonden i det kommende arbejde. Både Erhvervsudvalget og Finans- og Skatteudvalget har tilkendegivet, at det findes uhensigtsmæssigt at råstoffonden igangsættes af ikke monetære indtægter.

Finans- og Skatteudvalget finder det passende at fastslå, at det er op til Grønland selv at beslutte, om der skal være en råstoffond eller ej, og herunder bestemme de betingelser, der skal gælde for fondens igangsættelse og forvaltning. Udvalget forventer, at Naalakkersuisut, i forbindelse med sine kommende overvejelser vedrørende indtægtskriterier i råstoffonden, også loyalt inddrager de politiske synspunkter Inatsisartut over tid har udtrykt herom.

3. Forslagenes økonomiske konsekvenser

Udvalget finder ikke grundlag til at anlægge en anden vurdering af forslagenes økonomiske konsekvenser end de, forslagsstiller har beskrevet i sine beslutningsforslag.

4. Udvalgets indstillinger

4.1 (EM2015/120)

Et flertal i Finans- og Skatteudvalget bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne indstiller på denne baggrund forslaget til vedtagelse af Inatsisartut.

Et mindretal i Finans- og Skatteudvalget bestående af repræsentanterne for Siumut og Atassut indstiller på denne baggrund forslaget til forkastelse.

4.2 (EM2015/121)

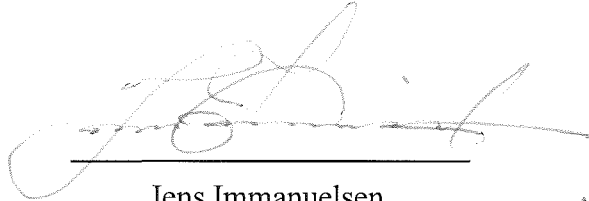
Et enigt udvalg indstiller på denne baggrund forslaget til vedtagelse af Inatsisartut.

4.3 (EM2015/122)

Et flertal i Finans- og Skatteudvalget bestående af repræsentanterne for Inuit Ataqatigiit og Demokraterne indstiller på denne baggrund forslaget til vedtagelse af Inatsisartut.

Et mindretal i Finans- og Skatteudvalget bestående af repræsentanterne for Siumut og Atassut indstiller på denne baggrund forslaget til forkastelse.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslagene til 2. behandling.

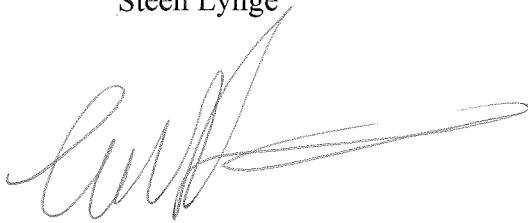
Jens Immanuelson,
formand

Steen Lynge

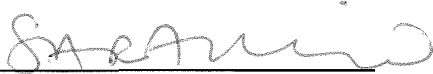
Jess Svane

Tillie Martinussen

Naaja Nathanielsen

Sara Olsvig

Peter P. Olsen

